

Dejan Ilić

KATASTAR

IGI POP

za M. i M.

Pank ples, njegovo obrijano
telo s ožiljcima, nije me vratilo
u mladost. Ni njega, naravno, iako se
ponašao kao da nije prošlo
skoro četrdeset godina. Herojski.
Polivanje, kopuliranje sa klavirom,
rahitična artikulacija, nabijena
dinamika. Svi, naizgled, zadovoljni,
on, publika, koja je iskočila
na binu, da solidarno odigraju
jednu stvar. Radosne čestice
u daljini. Da, to je istorija,
ona koja se ponavlja, da se ništa
ne bi promenilo, da bi stvari
trajale i kad izgube smisao,
on-stvar, mi-stvar, svi skupa
tužni verglovi, muzičke
kutije preostale iz prošlog veka.

GLASOVI

KATASTAR

Kad bih nastavio ovim putem,
gde bih stigao, posle šume, opet njive,
drugo selo verovatno počinje? Ljudi isti,
„gde bilo da odeš, na zlo si mesto
došao“, ljudi skromni, ljudi zli,
u poslu, ili za stolom, ispijaju alkohol
pre jela. S katastarskom mapom u rukama,
pratim oblike parcela, neizvesne
linije vlasništva, porodične svađe
i deobe, usitnjavanje posedâ.
Vidi se lepo i šumski drum
kojim hodam, potok koji prelazim,
gazeći korito, jer je bez vode
obična jaruga. Odavde, gde se nalazim,
ne vidi se nijedna kuća, nijedno imanje,
kao da, sem ptica, ni životinja nema.
Samo na padini, dok se penjem,
ka izlazu iz šume, iznenada u travi,
otkinuta glava poljskog miša,
neverovatno živa, ali bez kapi krvi,
kao preparirana, negovano krzno,
sjajni brkovi. (Pomislio sam
na tvog miša u krevetu,
pored jastuka, kako bih se mučio
da ti ovo objasnim.) Nešto podmetnuto,
ili preostalo, ambis nevidljive mape
događajâ, životinjska glad, rat i drugačija
podela teritorija? Kako god bilo,
suvenir iz šetnje koji se ne uzima
kao žir ili kesten, možda znak
da bi trebalo krenuti nazad,
pre no što letnje nebo zaključa sunce
i spremi se za oluju.

STAKLO I KESTENJE

Kakav je bio život u to vreme,
u provincijskom gradu na jugu zemlje?
(Centar regije, kažu školski udžbenici,
pre Drugog svetskog rata, procvat zanatâ
i trgovine, tekstil, koža.) Bio je brat oca
mog oca, nikada se nije ženio, stalno u kući,
inventar i garant zajedničkog života,
živeće s porodicama svoje braće, čija će deca
odrasti i razići se po svetu. Vinograd
u vlasništvu, u okolini grada, i parcela
s kestenovima. Uveče je pečeno kestenje
mirisalo s plotne šporeta na drva.
Pilo se domaće vino i lozovača. Čudan spoj,
zapravo, sela i grada, posle napornog rada
u polju, odlazak na posao u porodičnu
manufakturu obuće. Vinogradari i obućari.
I svako veče, svedok za stolom, staklo rakije
i mnogo duvana pre spavanja. Da li je samo
tako mogao da zaspi? Ali umreće
poslednji, a nama će u velikom gradu,
i dalje stizati kutije krupnog lakovanog
kestenja, koje ćemo peći na električnom šporetu,
u novoj kući, gde se nakon prodaje imanja
preselila i njegova kuća.

DVE PESME O SNEGU

Kad si mi rekla da je napolju zima,
da je sneg pao, i da treba probuditi dete,
da prvi put vidi to čudo, tu belinu, bilo je
kao da mi se lavina pružila u glavi. Razmičući
zavese, leđima okrenut prozoru, gledao sam je
kako spava u *svom* snegu koji je, i pre ovog,
već bio prekrio celo dvorište, ružičnjak,
moj život. Kroz taj sneg, promicao sam, prteći
staze koje je njeno ravnomerno disanje
lako zastiralo.

*

Da, sneg, mila, još uvek se nešto
može uraditi sa snegom, takvim kakav je,
na našem jeziku, *sneg*, i od kojeg praviš sneška
belića, ovde, u našem dvorištu, van grada,
i smeješ se, i zabadaš mu šargarepu u glavu,
i kažeš da ima nos kao pinokio i da je mnogo
smešan i debeo, dok pahulje padaju i tope se,
kao što reče japanski pesnik, na plotni
našeg šporeta, ove zime.

JEDAN OTAC

*Slab sam, sve slabiji, iskustvo
tu ništa ne pomaže. Sutra, kad ustanem,
neće mi biti dobro, kao što mi ni danas
nije bilo dobro. Od mene ništa ne zavisi,
od mene se ništa ne očekuje, sklon sam
gubljenju svake vrste, ne mogu biti oslonac
bilo kome. A opet, još sam tu, nešto
radim, sedim, gledam, telo sam i dalje,
o da, telo, i zato bih hteo da agonija
ne traje predugo. Otac sam, i ona
to sigurno zna, i zapamtiće, nadam se,
naručje, i osmeh, koji su je ugrejali
one noći kad su vilenjaci*

malo preterali.

U MARTU

Doći će proleće, i opet ćemo
otići tamo da udahnemo svež vazduh,
obiđemo kuću nakon zime. Kad otvorimo
kapiju, dvorište će blesnuti i odjeknuti
prazninom.

Pogledaćemo da li je sve ostalo
na svom mestu. Večni krug našeg življenja
zatvoriće se opet.

Još jedna je godina prošla, kamenje
sve teže u džepovima.

Zaostala noćna ptica, jer doći ćemo izjutra,
kriknuće i odleteti niz imanje, ka šumi.
Pokupićemo trulo lišće i sumorne
znakove, da bi trava
mogla slobodno da raste.

MIŠEVI

Ovi miševi što trčkaraju
po kuhinji, naši su prijatelji,
jednog sam i uhvatio za tebe,
stavio ga u kutiju, i dao mu sira.
Uplašene očice sevale su
kao sićušni grozdovi, ali je jeo
pa smo ga posle pustili.
Ostale sam morao da ubijem,
jer je takav zakon koji nas deli.
Sad srećemo samo tragove njihovog
izmeta u špajzu.

Pamtim mesto na zidu oronule
šupe, u koju je pobegao jedini
preživeli, zabola si prutić pored
te rupice, rekla da su to vrata
od njegove kuće.